

## VERGEZICHTEN



(Strand Katwijk aan Zee maandagmiddag 11 mei 2020)

Beste Scholavrienden en -vriendinnen,

Dit is voorlopig mijn laatste overpeinzing: ons aller “zomerreces” breekt aan. Ik geef jullie nog een paar gedachten mee bij het scheiden van de markt. Daarna hoeven jullie voorlopig even niet nagelbijtend elke donderdag de mailbox te openen.

### **Terug naar het Oude?**

De tijden zijn nog steeds onzeker. Een duidelijk perspectief tekent zich nog niet af. Er is nog geen vaccin, en in sommige werelddelen woekert het virus zelfs onverminderde door. Er zijn in totaal zelfs meer besmettingen nu dan “ooit”. Onze eigen Coronamaatregelen worden wel stap voor stap versoepeld. Gisteren werd een hele reeks versoepelingen in de Persconferentie afgekondigd.

Inmiddels zijn we ons steeds meer bewust van de impact van de afgelopen maanden op velen van ons, zeker op de ouderen in verpleegtehuizen, maar ook op onze jongeren. En van de enorme onrust in de samenleving, de opwinding, het verzet, de demonstraties, de *framing* van groepen. Er komt van alles los en bij elkaar nu, lijkt het. Een vreemde *cocktail*. Emoties van allerlei aard. Onverwerkte frustraties en boosheid, en helaas ook domheid, kortzichtigheid en egocentrisme.

We zullen zien wat de komende maanden ons gaan brengen. Maar stap voor stap begint de samenleving wel weer te functioneren. Ontmoeten we weer meer mensen. En vragen we ons nu ook af: is dit een geleidelijke terugkeer naar het oude, of lukt het ons om deze periode van stilstand en reflectie te benutten. Door aan een paar knoppen van onze samenleving en onze economie te draaien, zodat we *fouten van het verleden kunnen ombuigen* tot iets beters? Het is te hopen.

Dichter bij huis: wat betekent deze periode voor de Ekklesia, de Schola? Ook dat valt nog niet te zeggen. Hopelijk hebben we onze zo waardevolle verbindingen behouden. De tijd zal het leren. Ik heb goede hoop in elk geval. Hoop dat we kunnen terugkeren naar ons vertrouwde recente verleden, waarin we gewoon naast elkaar zaten en stonden, uit volle borst zingend, in de Lokhorst. Een dienst vieren in de Hooglandse, met koffie na, in het licht onder de hoge gewelven. Misschien is dat alles in volle omvang pas weer mogelijk over een reeks van maanden, afhankelijk van de ontwikkelingen van het virus en onder de voorwaarde dat we kunnen beschikken over een vaccin.

### **We zullen zijn veranderd**

Wanneer we dan uiteindelijk toch weer samenkomen, zullen we allemaal veranderd zijn, want deze periode hakt er op allerlei manieren in. Op verdrietige manieren. Maar ook op goede manieren: we ervaren weer wat er werkelijk toe doet in het leven. We wisten het altijd wel, maar zagen het inmiddels als vanzelfsprekend. Nu zijn we ons er veel meer van bewust. Het voelt altijd en onmiddellijk goed om samen te zijn, te zingen, te lachen, elkaar te zien en te spreken van aangezicht tot aangezicht, lief en leed te delen, er voor elkaar te zijn als nood zich aandient. Allemaal zaken die ons menszijn zo bepalen dat er geen ontkomen aan is: dit zijn de waarden die *onze essentie vormen*. We weten dat tot in onze vezels, we hoeven er niet over na te denken.

### **Vergezichten in de Liederen**

De liedteksten uit de Scholabundels (ook van anderen dan Huub Oosterhuis) die mij in deze Coronatijd het meeste steun en hoop geven, zijn de volgende. Ik noemde ze ook al in mijn stukjes van de afgelopen maanden, dus daar kun je ze terugvinden met hun vindplaatsen:

*“Plant uw geest in onze harten, zend uw kracht in onze handen. Dat wij leren lief te krijgen onze naaste, vriend en vreemde.”*

*“Of is die stem in mij van jou?”*

*“Bron van al wat is, die mij beweegt, en stroomt in wat mij te groot is.”*

*“Er is een zin in het geheel dat ogen heeft gemaakt. Er is een horen door het al dat oren deed ontstaan. Er is een weten van 't geheel dat denken heeft bedacht. (...) Er is iets dierbaars in 't heelal dat harten heeft verzacht.”*

*“Dan denk ik dat Gij liefde zijt en eenzaam en, in zelfde wanhoop, Gij mij zoekt zoals ik U.”*

*“Tastend naar wie met mij gaande (als een kind mij nagegeven, als ontelbaar licht van sterren) mij zal richten, mens op aarde.”*

*“Ooit door geruchten over u geknecht. Nu zonder angsten eindelijk verwacht ik u.”*

*“Op elk van ons houdt Gij uw oog gericht; en niemand, of hij heeft een naam bij U, en niemand valt, of hij valt in Uw handen, en niemand leeft, of hij leeft naar U toe. (...). Wij gaan de wereld door met dichte ogen. Maar soms herinneren wij ons een naam.”*

*“Er zal vermoeden zijn.”*

*“Maar niets of alles, eeuwig nu zijn onvervreemdbaar Gij in mij en ik in U.”*

*“Dichtstbijzijnde onbekende” (...) “Zonder waarom mij ontmoet.”*

*“Tastend naar wie met mij gaande.”*

*“Ogen die mij zoeken.”*

*“Maar er was daglicht, alle dagen, wat ook gebeurde, alsof wij liepen over een onzichtbaar weefsel, boven de afgrond gespannen, dat niet scheurde.”*

*“Nooit meer zonder reisgenoot.”*

### **Heenzending**

Onze liederen voeden de hoop. En dat is ook *onze opdracht*: er is voor ons geen andere weg dan die van de hoop. En ik weet zeker: het komt goed. Natuurlijk komt het goed. In afwachting daarvan: behoud het mooie en goede van alles en kijk extra naar elkaar om.

Ik hoop dat jullie middenin deze bijzondere en beproevende tijden toch een goede zomerperiode zullen beleven. En dat we daarna snel weer “samen” zijn, op welke manier dan ook.

Het ga jullie goed!

Rob Brussee, Leidschendam  
25 juni 2020